

شیوع مصرف داروهای نیروزا و تعیین سطح آگاهی از عوارض ناشی از مصرف آن در بدنسازان شهر زاهدان در سال ۸۲-۱۳۸۱

تاریخ دریافت مقاله: ۸۸/۱۲/۲۹

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۹/۳/۸

محمد رضا شهرکی^۱، حمیده میرشکاری^۲، احمد رضا شهرکی^۳

۱. دانشیار فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان

۲. پزشک عمومی

۳. دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان، مرکز پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی

میانگین سنی $3/53 \pm 21/87$ سال بود و ۲۶۳ نفر با میانگین سنی $4/62 \pm 25/58$ سال از این داروها استفاده نکردند. به علاوه در بررسی حاضر اکسی متولون و ناندرولون بیشترین داروی مورد مصرف بود.

اطلاعات به دست آمده از مشخصات فردی، درصد استفاده کنندگان و سطح آگاهی افراد از عوارض ناشی از مصرف این داروها پس از آنالیز آماری نشان داد که استفاده از داروهای نیروزا در بین مردان بدن ساز این شهر شایع است ولی درصد استفاده این مواد در بین زنان بدن ساز صفر بود. استفاده کنندگان، تجویز دارو را از دوستان دریافت کرده بودند. اکثریت مردان و زنان بدن ساز اطلاعی از عوارض داروهای نیروزا نداشتند. استفاده کنندگان عقیمی را مهم ترین عارضه معرفی کردند در صورتی که از نظر مردان و زنان بدن ساز شرکت کننده در طرح سرطان عارضه مهم بود. همچنین سطح آگاهی بدن سازان زاهدان از عوارض ناشی از مصرف این داروها پایین بود که خود نیاز به اطلاع رسانی مناسب دارد. [م ت ع پ ز، ۱۳(۱): ۵۸]

References

1. Naeije R, Pagnameta A. Point of view on doping. Rev Med 1999; 20(3): 153-158.
2. Jeschke J, Nekola J, Clumsky J. Doping in Sports: Cas Lek Cesk 1999; 138(10): 291-297.
3. Mondelli M, Cion R, Federico A. Rare mononeuropathies of the upper limb in bodybuilders. Muscle Nerve 1998; 21(6): 809-812.

داروهای نیروزا مدت ها است که به عنوان مکمل مورد استفاده افراد ورزشکار قرار می گیرد. با توجه به عوارض ناشی از مصرف این داروها و ممنوعیت آنها از طرف سازمانهای زیربط اما شیوع مصرف آنها در بین ورزشکاران بدن ساز هنوز در صد قابل ملاحظه ای دارد. به همین دلیل این مطالعه در سال های ۸۲-۱۳۸۱ در ورزشکاران بدن ساز شهر زاهدان انجام شده است تا شیوع مصرف این داروها، تعیین سطح آگاهی و شناخت افراد ورزشکار از این داروها و عوارض ناشی از مصرف آنها را در بین این ورزشکاران بررسی نماید.

این مطالعه بر روی ۴۰۰ نفر از بدن سازان زن و مرد زاهدان که در کل باشگاه های بدن سازی این شهر حد اقل سه روز در هفته و به مدت شش ماه به ورزش بدن سازی مشغول بودند انجام شد. وسیله جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ای بود که بر همین اساس تدوین گردیده بود. اطلاعات حاصل از این پژوهش با استفاده از نرم افزار کامپیوتری SPSS-11 و تست های آماری مناسب تجزیه و تحلیل شده است.

نتایج حاصل از این بررسی نشان داد که فراوانی استفاده از داروهای نیروزا در بین مردان $17/8$ درصد (۵۷ نفر) ولی خانم های بدن ساز از این داروها استفاده نکرده بودند. $13/12$ درصد مردان و $17/5$ در صد زنان عوارض جنسی و عقیمی را مهمترین عارضه می دانستند. در صورتی که $18/75$ ٪ مردان و $16/25$ ٪ زنان سرطان را از عوارض مهم این داروها می دانستند. ضمنا 14 درصد افراد آگاهی ضعیف، $77/3$ درصد آگاهی متوسط و $8/8$ درصد آنها آگاهی خوب داشتند. تعداد مردان استفاده کننده از داروهای نیروزا ۵۷ نفر با

Please cite this article as: Shahraki MR, Mirshekari H, Shahraki AR. The prevalence of doping drugs consumption and determination of the awareness level of those side effects in Zahedan Body-Builders. Zahedan J Res Med Sci (ZJRMS) 2010; 13(1): 58.